

***Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej
w Pradze***

***Biuletyn Informacyjny
wrzesień 2015***

SPIS TREŚCI:

I.	PERSPEKTYWY ROZWOJU GOSPODARI CZESKIEJ	2
II.	PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA	3
III.	BUDOWNICTWO	3
IV.	BEZROBOCIE	4
V.	CENY TOWARÓW I USŁUG	4
VI.	HANDEL ZAGRANICZNY	5
VII.	POLSKO-CZESKA WYMIANA HANDLOWA	7
VIII.	CZESKI IMPORT ŻYWNOŚCI Z POLSKI	9
IX.	ZAUFANIE DO GOSPODARKI CZESKIEJ W SIERPNIU BR.	10
X.	WZROST LICZBY NOWYCH CZESKICH FIRM W I POŁ. BR.	11
XI.	WZROST PŁACY MINIMALNEJ OD 2016 R.	12
XII.	CZESKIE MINISTERSTWO FINANSÓW WALCZY Z SZARĄ STREFĄ	12
XIII.	PRACA TYMCZASOWA – MOŻLIWE ZMIANY OD 2016 R.	13
XIV.	SUKCES MARKI SKODA W POLSCE	13
XV.	ZAOSTRZENIE WYMOGÓW DLA SIECI HANDLOWYCH	15
XVI.	DUŻA INWESTYCJA GRUPY UNIPETROL	16
XVII.	CZESKIE FIRMY W ZESTAWIENIU CENTRAL EUROPE TOP 500	16
XVIII.	TARGI TRAVEL MEETING POINT W PRADZE (20-21 X 2015)	18

I. Perspektywy rozwoju gospodarki czeskiej

Czeska gospodarka na dobre wychodzi z kryzysu. Czeskie Ministerstwo Finansów szacuje, że **wzrost gospodarczy za cały br. wyniesie 3,9%**, a Czeski Urząd Statystyczny potwierdził niedawno - znacznie lepsze od oczekiwanych - dane nt. wzrostu w II kwartale br. wynoszącego 4,4% r/r. Dzięki temu w unijnym zestawieniu **PKB per capita** (liczonym wg parytetu siły nabywczej), **Czechy wyprzedziły Cypr i Maltę, znajdując się bezpośrednio za Włochami i Hiszpanią.**

Te tendencje przekładają się na sytuację na rynku pracy - Republika Czeska znajduje się (wraz z Niemcami i Maltą) **wśród 3 państw z najniższym poziomem bezrobocia w UE.** Stabilna sytuacja sprzyja przekształcaniu oszczędności w inwestycje: z 4,4% wzrostu w II kwartale br., prawie 1/3 została wytworzona przez inwestycje sektora przedsiębiorstw, nadganiające czas stracony w trakcie recesji.

Mimo tych optymistycznych danych, czeskie Ministerstwo Finansów - w ogłoszonej pod koniec lipca br. **predykcji wzrostu na 2016 r.** - oceniło, że **gospodarka będzie w przyszłym roku rosnąć wyraźnie wolniej niż w obecnym: 2,5%** szacowane przez MF i **ok. 3%** wg bardziej optymistycznych analityków może zaskakiwać. Duże znaczenie ma tutaj jednak wciąż żywa pamięć o nagłych spowolnieniach czeskiej gospodarki w 1997 r. i 10 lat później, które nakazują ostrożność w prognozach.

Dostrzega się np., że **nie wszyscy przedsiębiorcy równomiernie odczuwają gospodarcze przyspieszenie:** wg sierpniowego badania Związku Przemysłu i Transportu RCz, wprawdzie 2/5 firm ocenia swoją sytuację jako lepszą niż w ub.r. (przede wszystkim duże firm z obrotami powyżej miliarda CZK – tj. ok. 157 mln PLN), tym niemniej, aż 28% ma zupełnie inne odczucia.

Zwraca się także uwagę, że wzrost jest częściowo wynikiem **wydatków rządowych** (ok. 0,5 pkt. proc. z 4,4% wzrostu w II kwartale br.), w tym zwiększenia poziomu płac w sektorze publicznym, co oznacza wzrost za cenę utrzymania deficytu w budżecie państwowym. Rodzi to obawy, że przy zmianie koniunktury, rząd będzie musiał ratować się gwałtownym zmniejszeniem wydatków i podniesieniem podatków.

Przedsiębiorcy krytykują też **ostatnie działania rządu**, tj. propozycję tzw. kontrolnego zgłaszania VAT oraz zwiększenie płacy minimalnej, które komplikują ich działanie i zwiększają koszty działalności gospodarczej.

Czeska gospodarka może także niebawem odczuć **zmniejszenie napływu funduszy ze środków europejskich:** w I połowie roku wpłynęło ich do czeskiej gospodarki o 50 mld CZK (tj. ok. 7,83 mld PLN) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. W przyszłym roku jednak wpływy te wyraźnie spadną, a wraz z nimi zapewne także stopa inwestycji.

Z kolei na korzyść długofalowego utrzymania obecnego tempa wzrostu przemawia fakt, że jest on obecnie stosunkowo **równomierny w różnych gałęziach gospodarki:** ożywienie odnotował wszak zarówno przemysł przetwórczy, jak i budownictwo oraz usługi; silny jest eksport maszyn i urządzeń elektrycznych, a także środków transportu (choć w tym ostatnim przypadku eksperci oceniają, że jego pozytywny wpływ będzie stopniowo malał).

II. Produkcja przemysłowa

Produkcja przemysłowa w Republice Czeskiej w lipcu 2015 r. wzrosła w stosunku międzyrocznym o 4,6%, a w stosunku do miesiąca poprzedniego o 1,2%.

Największy międzyroczny wzrost odnotowano w produkcji pojazdów silnikowych, przyczep i nacze (o 9,0%), w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,0%) oraz w produkcji wyrobów z żelaza (o 5,6%). Największy międzyroczny spadek odnotowano w produkcji wyrobów farmaceutycznych (o 7,0%), metali podstawowych (o 4,0%) oraz wyrobów chemicznych (o 3,6%).

Przychody z działalności przemysłowej w lipcu 2015 r. w cenach bieżących, w stosunku międzyrocznym, były wyższe o 2,8%, a przychody z eksportu bezpośredniego przedsiębiorstw przemysłowych o 6,7%. Wartość nowych zamówień w przemyśle międzyrocznie była wyższa o 2,2% (przy czym wartość zamówień zagranicznych wzrosła o 6,9%, a wartość zamówień krajowych spadła o 6,1%).

Średnia liczba zatrudnionych w przemyśle czeskim (w przedsiębiorstwach zatrudniających co najmniej 50 pracowników, bez pracowników agencyjnych) była w lipcu 2015 r. międzyrocznie wyższa o 3,3%. Średnie wynagrodzenie miesięczne brutto w przedsiębiorstwach przemysłowych wzrosło nominalnie o 3,0% i wyniosło 28 512 CZK (tj. ok. 1 055 EUR).

Przemysł (wskaźniki międzyroczne – dane wstępne)

Wyszczególnienie	Dynamika w cenach stałych (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)			
	maj 2015	czerwiec 2015	lipiec 2015	styczeń- lipiec 2015
Przemysł Republiki Czeskiej (B+C+D)	102,6	108,7	104,6	105,0
B) Wydobycie i eksploatacja	93,7	101,0	109,1	94,9
C) Przemysł przetwórczy	104,0	110,0	104,4	106,0
D) Produkcja i dystrybucja energii elektrycznej, gazu i ciepła	95,7	100,4	105,4	101,4

III. Budownictwo

Produkcja budowlana na rynku czeskim w lipcu 2015 roku, w stosunku międzyrocznym, wzrosła w cenach stałych o 12,3%, a w stosunku do miesiąca poprzedniego o 1,9%. Wartość produkcji w budownictwie ogólnym zwiększyła się o 5,6%, zaś w budownictwie inżynierskim o 26,7%. Wartość produkcji budowlanej w pierwszych siedmiu miesiącach 2015 r., w porównaniu do analogicznego okresu roku 2008 (roku największej koniunktury w budownictwie czeskim), była niższa o 17,1%.

Średnia liczba zatrudnionych w budownictwie czeskim (w przedsiębiorstwach zatrudniających co najmniej 50 pracowników, bez pracowników agencyjnych) w lipcu 2015 r.

była - w stosunku międzyrocznym - **niższa o 2,1%**. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w tej branży wzrosło o 7,3% i wyniosło 33 109 CZK (tj. ok. 1 223 EUR). **Liczba wydanych zezwoleń budowlanych w lipcu 2015 r.**, w stosunku międzyrocznym, spadła o 12,0%, a orientacyjna wartość robót objętych tymi zezwoleniami zmniejszyła się o 11,8%.

Produkcja budowlana (wskaźniki międzyroczne - dane wstępne)

Wyszczególnienie	Dynamika w cenach stałych (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)			
	maj 2015	czerwiec 2015	lipiec 2015	styczeń- lipiec 2015
Produkcja budowlana ogółem	111,3	108,8	112,3	109,7
w tym: w budownictwie ogólnym	106,8	99,4	105,6	104,7
w tym: w budownictwie inżynieryjnym	120,6	130,6	126,7	122,3
Rozpoczęte realizacje mieszkań	74,3	137,6	85,5	102,8
w tym: w budownictwie jednorodzinnym	107,6	114,3	99,2	107,2
w tym: w budownictwie wielorodzinnym	16,6	161,1	65,1	95,5
Zakończone realizacje mieszkań	108,0	115,9	95,2	108,9
w tym: w budownictwie jednorodzinnym	112,4	100,0	87,9	98,3
w tym: w budownictwie wielorodzinnym	124,9	216,5	77,3	142,5

IV. Bezrobocie

Na koniec sierpnia 2015 roku w Republice Czeskiej bez pracy było 450,7 tys. osób, tj. o 5,7 tys. mniej niż na koniec miesiąca poprzedniego oraz o 84,5 tys. mniej niż na koniec sierpnia 2014 r. **Stopa bezrobocia na 31.08.2015 r. wyniosła 6,2%**. Wśród mężczyzn stopa bezrobocia spadła do poziomu 5,7%, zaś wśród kobiet - do poziomu 6,7%.

Największe bezrobocie odnotowano w powiatach: Most (11,7%), Karwina (11,2%), Usti nad Łabą (11,0%), Bruntal i Ostrawa-miasto (po 10,3%) oraz Chomutov (9,8%). Najniższe było w powiatach: Praga-wschód (2,8%), Prachatice (3,1%), Rychnov nad Kneznou (3,4%), Benešov i Jindřichův Hradec (po 3,6%), Rokycany, Jičín i Písek (po 3,7%).

W ewidencji czeskich urzędów pracy, wg stanu na 31 **sierpnia 2015 roku**, było **103 768 wolnych miejsc pracy** (o ponad 5,7 tys. więcej niż w miesiącu wcześniejszym). **Na jedno wolne miejsce przypadało średnio 4,3 bezrobotnych**, z tego najwięcej w powiatach: Usti nad Łabą (17,1), Bruntal (14,7), Karwina (13,2), Chomutov (12,7), Most (11,5) i Hodonín (9,6). Zasiłek dla bezrobotnych w **sierpniu 2015 r.** wypłacono 93 908 osobom ubiegającym się o zatrudnienie, tj. 20,8% ogółu bezrobotnych (w lipcu 2015 r. – 20,8%, w **sierpniu 2014 r.** – 19,6%).

V. Ceny towarów i usług

Ceny konsumpcyjne na rynku czeskim w sierpniu 2015 roku wzrosły w stosunku do **sierpnia roku ubiegłego o 0,3%**, a w stosunku do **miesiąca poprzedniego – spadły o 0,2%**.

Największy wpływ na umiarkowany międzyroczny **wzrost cen w sierpniu** miały ceny w dziale „napoje alkoholowe i tytoń”, które wzrosły o 5,1% (przy czym ceny wyrobów

tytoniowych zwiększyły się aż o 8,8%), a także w dziale „odzież i obuwie”, gdzie odnotowano wzrost cen o 2,5% (ze wzrostem cen obuwia o 9,3%). W dziale „czynsze, woda, energia, paliwa” (gdzie ogólny wzrost cen wyniósł 0,8%) ceny wody były wyższe o 3,4%, a opłaty za kanalizację o 2,8%; zaś w dziale „kultura i rekreacja” (ogólny wzrost o 1,5%) ceny zorganizowanego wypoczynku wzrosły o 6,4%. W dziale „wyżywienie i zakwaterowanie”, przy ogólnym relatywnie niewielkim wzroście cen (o 1,5%), ceny usług żywieniowych zwiększyły się o 1,6%, zaś usług kwaterunkowych o 0,4%. W obrębie „pozostałych towarów i usług” (ogólny wzrost o 1,1%) wzrosły głównie ceny usług finansowych (o 4,7%).

Wśród kategorii ze **spadkiem cen** dominują działy „służba zdrowia” (7,1%) – w związku ze zniesieniem części opłat za świadczenia medyczne, a także „transport” (3,7%), na co wpłynęły przede wszystkim niższe o 12,0% ceny paliw. Niższe były także ceny usług pocztowych oraz telekomunikacyjnych (o 0,9%) oraz artykułów spożywczych i napojów bezalkoholowych (o 1,2%). W tym ostatnim przypadku jest to rezultat spadku cen szeregu artykułów spożywczych, w szczególności cukru (o 18,6%), serów i jogurtów (po 8,1%), mąki (o 8,0%), jajek (o 5,5%) i chleba (o 3,2%); na uwagę zasługuje także wzrost cen owoców (o 6,2%).

Ogółem ceny towarów w stosunku międzyrocznym w sierpniu nie zmieniły się, a ceny usług - wzrosły o 0,8%. Stopa inflacji w **sierpniu** 2015 r. - mierzona wzrostem średnich cen konsumpcyjnych z ostatnich 12 miesięcy w stosunku do średnich cen z poprzednich 12 miesięcy - wyniosła 0,4%.

Ceny towarów i usług (wskaźniki, stopa inflacji)

Wyszczególnienie	Analogiczny okres roku poprzedniego = 100			Zmiana od 2005 (2005=100)	Stopa inflacji *
	06/15	07/15	08/15		
Ogółem w tym:	100,8	100,5	100,3	123,8	100,4
Artykuły spożywcze i napoje bezalkoholowe	100,6	99,0	98,8	130,2	99,8
Napoje alkoholowe i tytoń	105,5	105,2	105,1	161,3	103,6
Odzież i obuwie	103,3	102,5	102,5	85,2	103,6
Czynsze, woda, energia, paliwa	101,3	100,8	100,8	144,6	100,5
Wyposażenie mieszkań, sprzęt AGD, naprawy	99,9	100,1	100,2	94,0	100,0
Służba zdrowia	93,0	93,0	92,9	154,0	95,3
Transport	97,1	96,7	96,3	103,1	97,4
Poczta i telekomunikacja	98,3	98,8	99,1	79,7	97,9
Kultura i rekreacja	101,2	101,7	101,5	103,7	100,7
Edukacja	101,1	101,0	101,0	122,6	101,2
Wyżywienie i zakwaterowanie	101,5	101,4	101,5	131,9	101,6
Pozostałe towary i usługi	101,7	101,9	101,1	120,3	102,2

*relacja średnich wskaźników bazowych (rok 2005=100) za ostatnie 12 miesięcy oraz wcześniejsze 12 miesięcy

VI. Handel zagraniczny

W pierwszych siedmiu miesiącach 2015 roku **obroty handlu zagranicznego Republiki Czeskiej** w stosunku międzyrocznym **wzrosły o 7,5%**. Eksport był wyższy o 7,1% i

wyniósł 81,8 mld EUR, a import o 8,0% i wyniósł 72,1 mld EUR. Nadwyżka handlowa RCz w stosunku międzyrocznym wzrosła o 0,5% i wyniosła 9,8 mld EUR.

Wzrost nadwyżki handlowej odnotowano w grupach: surowców z wyjątkiem paliw (o 86,7 mln EUR) oraz napojów i tytoniu (o 36,1 mln EUR); w pozostałych grupach towarowych, gdzie tradycyjnie Republika Czeska uzyskuje dodatni bilans handlowy, nadwyżka wykazywała tendencje spadkowe - mianowicie, w **grupie maszyn i środków transportu nadwyżka obniżyła się o 507,4 mln EUR**, w grupie wyrobów przemysłowych rynkowych o 339,7 mln EUR, w grupie różnych wyrobów przemysłowych o 95,1 mln EUR, a w grupie tłuszczów roślinnych i zwierzęcych o 0,4 mln EUR. **Wzrost deficytu handlowego** odnotowano w grupie chemikaliów i wyrobów pochodnych (o 217,0 mln EUR) oraz żywności i zwierząt żywych (o 47,4 mln EUR). Z kolei **spadek deficytu nastąpił w grupach: paliw mineralnych i smarów** (o 1 117,3 mln EUR) oraz wyrobów pozostałych (o 19,7 mln EUR).

**Obroty handlu zagranicznego Republiki Czeskiej
w okresie styczeń-lipiec 2015 r. (w mln)**

Waluta	STYCZEŃ-LIPIEC 2014			STYCZEŃ-LIPIEC 2015			DYNAMIKA (W %)	
	Eksport	Import	Saldo	Eksport	Import	Saldo	eksportu	importu
CZK	2 097 543	1 831 138	266 405	2 245 060	1 977 225	267 835	107,0	108,0
EUR	76 426	66 719	9 707	81 826	72 066	9 760	107,1	108,0
USD	104 547	91 264	13 284	91 017	80 169	10 848	87,1	87,8

W okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2015 r. **największy wzrost wartości czeskiego eksportu** miał miejsce w grupie **maszyn i środków transportu** (o 3 309,7 mln EUR, tj. o 7,9%), w grupie **różnych wyrobów przemysłowych** (o 788,1 mln EUR, tj. o 9,0%), w grupie **paliw mineralnych i smarów** (o 488,2 mln EUR, tj. o 24,8%), w grupie wyrobów przemysłowych rynkowych (o 389,9 mln EUR, tj. o 3,0%) oraz w grupie żywności i zwierząt żywych (o 184,4 mln EUR, tj. o 6,9%). **Spadek wartości eksportu odnotowano** jedynie w grupie surowców z wyjątkiem paliw (o 30,5 mln EUR, tj. o 1,6%).

Największy wzrost wartości importu odnotowano w grupach **maszyn i środków transportu** (o 3 817,1 mln EUR, tj. o 13,4%), różnych wyrobów przemysłowych (o 883,2 mln EUR, tj. o 13,0%), wyrobów przemysłowych rynkowych (o 729,6 mln EUR, tj. o 6,1%), chemikaliów i wyrobów pochodnych (o 302,3 mln EUR, tj. o 3,8%) oraz żywności i zwierząt żywych (o 231,9 mln EUR, tj. o 7,1%); **międzyroczne spadki** wystąpiły w grupach paliw mineralnych i smarów (o 629,1 mln EUR, tj. o 11,1%) oraz surowców z wyjątkiem paliw (o 117,1 mln EUR, tj. o 6,5%).¹

Głównymi pozycjami czeskiego eksportu w pierwszych siedmiu miesiącach 2015 r. były samochody osobowe (10,9% eksportu ogółem), części i akcesoria samochodowe (8,0%) oraz urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (5,0%); następnie aparaty i urządzenia telefoniczne (2,6%), druty i kable izolowane (1,7%), meble do siedzenia oraz elektryczny sprzęt oświetleniowy i sygnalizacyjny (po 1,5%), urządzenia elektryczne do przełączania lub zabezpieczania obwodów elektrycznych (1,4%), nowe opony z gumy oraz rowery trzykołowe,

¹ Strukturę towarową czeskiego handlu zagranicznego przedstawia załącznik nr 1.

skutery, samochodziki i podobne zabawki na kołach (po 1,3%). Na 10 ww. grup towarowych przypadało 35,3% czeskiego eksportu ogółem, a ich łączna wartość w stosunku międzyrocznym wzrosła o 7,7%.

Do największych grup towarowych w czeskim imporcie w omawianym okresie należały: części i akcesoria samochodowe (5,7%), urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (4,1%) oraz aparaty i urządzenia telefoniczne (3,2%); następnie ropa naftowa (2,5%), leki (2,3%), samochody osobowe (2,2%), gaz ziemny (2,0%), części i akcesoria do maszyn i urządzeń biurowych (1,6%), a także druty i kable izolowane oraz zespolone obwody elektryczne (po 1,5%). Na 10 ww. grup towarowych przypadało 26,6% czeskiego importu ogółem, a ich łączna wartość była międzyrocznie wyższa o 4,9%.

Największą nadwyżkę handlową w okresie pierwszych sześciu miesięcy 2015 r. Republika Czeska uzyskiwała w handlu z Niemcami (7 467 mln EUR), Słowacją (3 202 mln EUR), Wielką Brytanią (2 831 mln EUR), Francją (1 960 mln EUR) oraz Austrią (1 123 mln EUR), a **największy deficyt** w handlu z Chinami (-8 110 mln EUR), Koreą Południową (-1 500 mln EUR), Japonią (-765 mln), **Polską (-752 mln EUR)**, oraz Rosją (- 673 mln EUR).

VII. Polsko-czeska wymiana handlowa

Według danych Czeskiego Urzędu Statystycznego, **czesko-polskie obroty handlowe w okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2015 r.** były - w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego - **o 10,2% wyższe** i wyniosły **10 422,3 mln EUR**. Wartość czeskiego eksportu do Polski wzrosła o 8,0% i wyniosła 4 835,2 mln EUR, a wartość importu z Polski o 12,2% i wyniosła 5 587,1 mln EUR. **Czeski deficyt w handlu z Polską wzrósł o 49,2% i wyniósł 751,9 mln EUR.**²

W czeskim eksporcie do Polski największe wzrosty wartościowe odnotowano w **grupach maszyn i środków transportu (o 157,9 mln EUR, tj. o 9,7%)**, wyrobów przemysłowych rynkowych (o 148,0 mln EUR, tj. o 13,0%), różnych wyrobów przemysłowych (o 111,7 mln EUR, tj. o 29,8%) oraz żywności i zwierząt żywych (o 46,2 mln EUR, tj. o 16,9%). Największe spadki eksportu odnotowano w grupach: paliw mineralnych i smarów (o 94,3 mln EUR, tj. o 52,8%), tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (o 17,9 mln EUR, tj. o 16,2%) oraz wyrobów pozostałych (o 2,2 mln EUR, tj. o 28,0%).³

W czeskim imporcie z Polski największy wzrost wartościowy odnotowano w **grupie maszyn i środków transportu (o 207,5 mln EUR, tj. o 14,0%)**, następnie w grupie wyrobów przemysłowych rynkowych (o 199,7 mln EUR, tj. o 14,5%), w grupie różnych wyrobów przemysłowych (o 108,2 mln EUR, tj. o 24,0%), w grupie żywności i zwierząt żywych (o 64,8 mln EUR, tj. o 12,1%) oraz w grupie napojów i tytoniu (o 39,0 mln EUR, tj. o

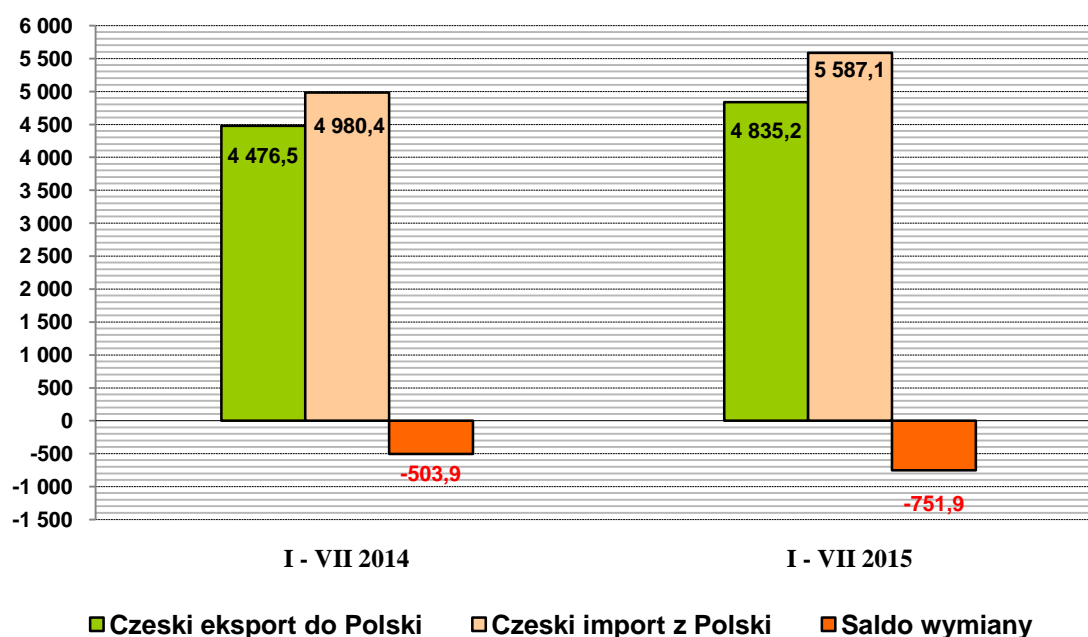
² Wg danych Ministerstwa Gospodarki RP (system informacji Insigos), polsko-czeskie obroty handlowe w okresie od stycznia do lipca 2015 r. w stosunku międzyrocznym wzrosły o 8,4% i wyniosły 10 129,4 mln EUR. Polski eksport do Czech wzrósł (w stosunku do analogicznego okresu ub.r.) o 11,3% i wyniósł 6 633,3 mln EUR, a import o 3,4% i wyniósł 3 496,1 mln EUR. Wg tych danych Polska w omawianym okresie uzyskiwała nadwyżkę handlową z Czechami w wysokości 3 137,2 mln EUR. W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego nadwyżka wzrosła o 558,5 mln EUR, tj. o 21,6%. Zgodnie z tymi danymi Republika Czeska jest 3. największym odbiorcą polskiego eksportu (po Niemczech i – nieznacznie – Wielkiej Brytanii) oraz 7. dostawcą dóbr do Polski (za Niemcami, Chinami, Rosją, Włochami, Francją i Holandią).

³ Strukturę towarową czesko-polskiej wymiany handlowej, wg danych Czeskiego Urzędu Statystycznego przedstawia załącznik nr 2.

81,8%). **Spadek importu** odnotowano w grupach: wyrobów pozostałych (o 26,4 mln EUR, tj. o 61,4%), surowców z wyjątkiem paliw (o 24,0 mln EUR, tj. o 13,8%) oraz chemikaliów i wyrobów pochodnych (o 8,7 mln EUR, tj. o 1,7%).

Największy deficyt w handlu z Polską w okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2015 roku Republika Czeska odnotowała w **grupie wyrobów przemysłowych rynkowych (-291,9 mln EUR)**, następnie w grupie żywności i zwierząt żywych (-281,7 mln EUR), w grupie paliw mineralnych i smarów (-247,2 mln EUR), w grupie różnych wyrobów przemysłowych (-73,4 mln EUR) oraz w grupie napojów i tytoniu (-49,8 mln EUR). **Największą nadwyżkę** uzyskano w grupach: maszyn i środków transportu (+91,2 mln EUR), chemikaliów i wyrobów pochodnych (+51,3 mln EUR) oraz surowców z wyjątkiem paliw (+44,2 mln EUR).

Czesko - polska wymiana handlowa w okresie styczeń- lipiec 2014/2015
(w mln EUR)

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

W czeskim eksporcie do Polski największy udział w omawianym okresie miały samochody osobowe (7,9%) oraz części i akcesoria samochodowe (5,0%); następnie urządzenia do automatycznego przetwarzania danych (2,6%), aparaty i urządzenia telefoniczne (2,3%), podpaski higieniczne, tampony, pieluszki i podobne artykuły sanitarne oraz olej rzepakowy (po 1,7%), cynk nieobrobiony oraz druty i kable izolowane (po 1,6%), meble do siedzenia (1,4%) oraz węglowodory cykliczne (1,2%). Na 10 grup ww. towarowych przypadało 26,9% czeskiego eksportu do Polski ogółem, a ich łączna wartość w stosunku międzyrocznym wzrosła o 14,3%.

W imporcie z Polski dominowały części i akcesoria samochodowe (7,9%), silniki spalinowe tłokowe z zapłonem iskrowym (4,5%) oraz drut miedziany (3,3%); następnie meble do siedzenia (3,0%), węgiel kamienny oraz druty i kable izolowane (po 2,0%), przetworzone oleje mineralne (1,9%), silniki spalinowe tłokowe z zapłonem samoczynnym (1,8%), cynk nieobrobiony (1,5%) oraz kawa i jej substytuty (1,3%). Na 10 ww. grup towarowych przypadało 29,1% czeskiego importu z Polski ogółem, a ich łączna wartość w stosunku międzyrocznym wzrosła o 55,9%.

W okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2015 r., Polska była trzecim największym partnerem handlowym Republiki Czeskiej pod względem importu (udział 7,8%), po Niemczech (26,2%) i Chinach (12,7%), a przed Słowacją (5,2%), Włochami (4,0%), Federacją Rosyjską i Francją (po 3,2%) oraz Austrią (3,0%). **Polska była też trzecim partnerem RCz pod względem eksportu (5,9%),** po Niemczech (32,2%) i Słowacji (8,5%), a przed Wielką Brytanią (5,4%), Francją (5,2%), Austrią (4,0%) oraz Włochami (3,9%).

Jak wynika z danych Czeskiego Urzędu Statystycznego, dynamiczny **wzrost dodatniego dla Polski salda wymiany handlowej** w pierwszych siedmiu miesiącach 2015 r. spowodowany był głównie **wzrostem czeskiego deficytu w grupach paliw mineralnych i smarów** (o 128,6 mln EUR, do poziomu -247,2 mln EUR) oraz wyrobów przemysłowych rynkowych (o 51,7 mln EUR, do poziomu -291,9 mln EUR), a także spadkiem czeskiej nadwyżki w grupie maszyn i środków transportu (o 49,5 mln EUR, do poziomu 91,2 mln EUR). Pogłębił się ponadto czeski deficyt w grupach napojów i tytoniu (o 34,6 mln EUR) oraz żywności i zwierząt żywych (o 18,7 mln EUR), a jednocześnie spadła czeska nadwyżka w grupie tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (o 30,3 mln EUR).

Z ważniejszych dla **polskiego eksportu do Czech** pozycji towarowych ponadprzeciętną **dynamikę** w omawianym okresie wykazywały wyroby tytoniowe oraz kawa i jej substytuty (po 306%), a także silniki spalinowe tłokowe z zapłonem samoczynnym (274%). Relatywnie wysoką dynamiką cechował się polski eksport ołowiu nieobrobionego (204%), specjalistycznych urządzeń mechanicznych (180%), przetworzonych olejów mineralnych (170%), cynku nieobrobionego (160%) oraz aluminium nieobrobionego (146%). **Międzyroczny spadek dynamiki** w czeskim imporcie z Polski odnotowano natomiast w przypadku wyrobów ze stali (71%), konstrukcji płyt i prętów stalowych (80%), złomu żelaznego (82%), drutów i kabli izolowanych (86%) oraz leków (89%).

Ponadprzeciętną **dynamikę w czeskim eksporcie do Polski**, z ważniejszych pozycji towarowych, wykazywało aluminium nieobrobione (838%), nośniki dźwięku i obrazu (261%), wyroby ze stali (194%), kawa i jej substytuty (185%) oraz cynk nieobrobiony (176%); stosunkowo wysoka była dynamika w przypadku drutów i kabli izolowanych oraz drukarek (po 128%), urządzeń do automatycznego przetwarzania danych oraz złomu żelaznego (po 124%), mebli do siedzenia (123%), a także podpasek higienicznych, tamponów, pieluszek i podobnych artykułów sanitarnych (121%). **Spadek dynamiki eksportu** odnotowano natomiast w przypadku traktorów (79%), oleju rzepakowego (81%), a także węglowodorów cyklicznych oraz aparatów i urządzeń telefonicznych (po 89%).

VIII. Czeski import żywności z Polski

Według wstępnych danych Czeskiego Urzędu Statystycznego, **wartość czeskiego importu żywności z Polski** w okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2015 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, **wzrosła o 12,1%** i wyniosła 600,6 mln EUR. Największy udział w czeskim imporcie z naszego kraju miało w tym okresie mięso i wyroby mięsne (25,3%), kawa, herbata, kakao, przyprawy korzenne i wyroby z nich (20,0%), wyroby mleczne i jaja (14,8%), zboża i wyroby ze zbóż (11,3%), warzywa i owoce (10,5%) oraz pozostałe wyroby jadalne i przyprawy (8,1%). Najniższy udział miały zwierzęta żywe (0,5%), cukier, wyroby z cukru i miodu (1,9%) oraz ryby (2,8%).

Jak wynika z tabeli poniżej największy wzrost wartości importu z Polski - w porównaniu do pierwszych siedmiu miesięcy roku poprzedniego - odnotowano w przypadku kawy, herbaty, kakao i wyrobów z nich (o 100,5%) oraz mięsa i wyrobów mięsnych (o 17,1%). Największe spadki wartości importu odnotowano w przypadku cukru i wyrobów z cukru i miodu (o 34,3%), wyrobów mlecznych i jaj (o 7,5%) oraz ryb, skorupiaków i mięczaków (o 5,2%).

W czeskim imporcie mięsa i wyrobów mięsnych z Polski odnotowano wzrost w imporcie mięsa drobiowego (o 24,9%) i wieprzowego (o 20,2%), a spadek w imporcie mięsa wołowego (o 8,2%). W grupie wyrobów mlecznych i jaj wzrost odnotowano w imporcie jaj (o 34,2%), zaś spadek w imporcie serów i twarogów (o 16,4%) oraz mleka i śmietany (o 8,6%); import masła i pozostałych tłuszczów mlecznych utrzymał się na tym samym poziomie.

Czeski import żywności z Polski w okresie styczeń-lipiec 2015 roku

Kod SITC	Nazwa grupy towarowej	Wartość (w tys. EUR)	Dynamika (w %)	Udział (w %)
0	Żywność i zwierzęta żywe ogółem - w tym:	600 600	112,1	100,0
01	Mięso i wyroby mięsne	152 054	117,1	25,3
07	Kawa, herbata, kakao i wyroby z nich	120 107	200,5	20,0
02	Wyroby mleczne i jaja	89 181	92,5	14,8
04	Zboża i wyroby ze zbóż	68 076	97,3	11,3
05	Warzywa i owoce	63 279	98,9	10,5
09	Pozostałe wyroby jadalne i przyprawy	48 916	95,4	8,1
08	Pasze dla zwierząt	28 251	102,0	4,7
03	Ryby, skorupiaci i mięczaki	16 558	94,8	2,8
06	Cukier, wyroby z cukru i miodu	11 316	65,7	1,9
00	Zwierzęta żywe	2 865	140,6	0,5

IX. Zaufanie do gospodarki czeskiej w sierpniu 2015 r.

Zaufanie do gospodarki czeskiej było w sierpniu br. **o 0,4 pkt. niższe** niż w lipcu br. Zaufanie konsumentów utrzymało się na tym samym poziomie. W porównaniu z wartościami z sierpnia 2014 r. wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury, wskaźnik zaufania przedsiębiorców oraz wskaźnik zaufania konsumentów, były wyższe.

Wskaźnik zaufania **przedsiębiorców** w porównaniu z wcześniejszym miesiącem obniżył się o 0,4 pkt. Zaufanie wzrosło w sektorze usług (o 1,5 pkt.); niższe było natomiast w przemyśle (o 2,1 pkt.), handlu (o 1,4 pkt.), zaś w przypadku budownictwa pozostało na tym samym poziomie.

Zaufanie **konsumentów** w porównaniu z wynikami lipcowymi pozostało na tym samym poziomie, było natomiast wyraźnie wyższe w zestawieniu międzyrocznym (o 5,7 pkt.). Z badań przeprowadzonych wśród konsumentów w sierpniu br. wynika, że nie zmieniły się obawy konsumentów o pogorszenie ogólnej sytuacji gospodarczej w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Nie zmieniły się również ich obawy o własną sytuację finansową oraz o wzrost bezrobocia, natomiast nieznacznie wzrosły obawy wzrostu cen. Zamiar oszczędzania w porównaniu z lipcem br. pozostał na tym samym poziomie.

Wskaźniki zaufania do gospodarki czeskiej w 2014 i 2015 r.

Wskaźnik	2014					2015							
	8 sier	9 wrze	10 paźdz	11 list	12 grudź	1 stycz	2 luty	3 marzec	4 kwie	5 maj	6 czerw	7 lip	8 sier
Średnia dla 2005 r. = 100													
Wskaźniki oczyszczone z wpływów sezonowych													
Przemysł	95,2	96,2	95,9	95,0	95,9	95,6	95,2	96,8	95,9	96,2	97,8	98,0	95,9
Budownictwo	69,9	74,5	71,9	78,1	80,7	81,7	81,2	81,2	86,3	86,3	85,3	82,2	82,2
Handel	93,5	94,0	96,8	92,9	97,3	99,6	100,4	96,2	101,2	101,0	101,5	99,8	98,4
Usługi	92,2	92,2	91,5	93,9	94,9	93,7	92,0	89,9	90,1	91,3	93,4	91,7	93,2
Przedsiębiorcy ogółem	92,5	93,2	92,8	93,5	94,8	94,3	93,4	92,9	93,2	93,8	95,5	94,6	94,2
Konsumenci	97,9	96,3	100,2	103,6	105,1	106,7	105,7	105,7	104,3	103,6	104,3	103,6	103,6
Wskaźnik ogółem	93,4	93,7	94,1	95,2	96,5	96,4	95,5	95,1	95,1	95,5	97,0	96,1	95,7

X. Wzrost liczby nowych czeskich firm w I półroczu br.

Liczba nowych firm założonych w Republice Czeskiej wykazuje wyraźną tendencję wzrostową. W ciągu I połowy br. zarejestrowano ich prawie 13,5 tys., co oznacza międzyroczny wzrost o 7,4%. W sumie w Republice Czeskiej działa ponad 421,5 tys. przedsiębiorstw. Jeśli ten trend utrzyma się przez cały rok, rejestry odnotują rekordową liczbę nowych rejestracji, więcej niż w przedkryzysowym 2007 roku.

Takie są wyniki analiz agencji badań rynkowych Bisnode, która – co warto zaznaczyć – brała pod uwagę jedynie spółki akcyjne (*akciová společnost; a.s.*) i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (*společnosti s ručením omezeným; s.r.o.*), pomijając inne formy działalności (np. spółki komandytowe). Zdecydowaną większość firm (94%) stanowią te pierwsze; udział spółek akcyjnych spadł do 6%.

Do kapitału zakładowego nowych firm w ciągu I połowy br. przedsiębiorcy zainwestowali 7,3 mld CZK (tj. ok. 1,13 mln PLN) – o 1,8 mld CZK (tj. ok. 280 tys. PLN) więcej niż w analogicznym okresie ub.r. Prawie połowa nowych spółek (6 170 firm) ma siedzibę w stolicy; silną pozycję mają również regiony południowomorawski i morawsko-śląski.

Liczba nowozałożonych firm w okresie od 2007 r. do połowy 2015 r.

Typ spółki	I poł. 2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Sp. z o.o.	13 114	24 266	22 227	21 592	21 174	22 460	21 756	22 638	21 063
S. A.	372	604	618	862	1 159	1 174	1 095	1 336	3 967
Łącznie	13 486	24 870	22 845	22 454	22 333	23 634	22 851	23 974	25 030

XI. Wzrost płacy minimalnej od 2016 r.

Rząd Republiki Czeskiej 20 sierpnia br. uchwalił nowy poziom płacy minimalnej, który zacznie obowiązywać od początku przyszłego roku. Płaca minimalna będzie wynosić 9 900 CZK (ok. 1 532 PLN), tj. o 700 CZK (7,6%) więcej od poziomu obecnego. Wzrośnie także (o 1 300 CZK) minimalne wynagrodzenie dla osób niepełnosprawnych – do poziomu 9 300 CZK (tj. ok. 1 439 PLN).

Ustalona kwota jest kompromisem pomiędzy żądaniami związków zawodowych, które postulowały wzrost o tysiąc koron (ok. 155 PLN), a propozycją pracodawców, optujących za zwiększeniem minimalnych wynagrodzeń o kwotę o połowę mniejszą.

Jest to już drugi przypadek, gdy rząd premiera B. Sobotki dokonał podobnego kroku – poprzednim razem poziom płacy minimalnej zwiększono w styczniu br. (również o 700 CZK). Rząd realizuje w ten sposób obietnice wyborcze, gdzie zadeklarował zbliżenie wynagrodzeń minimalnych do poziomu 2/5 średnich zarobków w kraju (przy obecnym średnim wynagrodzeniu wynoszącym 25 306 CZK minimalna płaca wyniosłaby 10 122 CZK). Podkreśla się jednak, że nawet po tych decyzjach Republika Czeska pozostanie w gronie państw UE z najniższym poziomem płacy minimalnej.

Wg wyliczeń czeskiego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej obecnie uchwalona podwyżka płacy minimalnej będzie kosztować przedsiębiorstwa w przyszłym roku 1,6 mld CZK; w sektorze publicznym wydatki na wynagrodzenia wzrosną o około 439 mln CZK. Ekspertci zwracają jednak uwagę, że zwiększenie minimalnych wynagrodzeń pociągnie za sobą dalsze wydatki na podwyżki dla pozostałych pracowników, pozwalające utrzymać zróżnicowanie płac. Na negatywne efekty zmiany szczególnie narażone będą małe przedsiębiorstwa.

Płacę minimalną pobiera obecnie 2,3% zatrudnionych w Republice Czeskiej, tj. około 100 tysięcy osób.

XII. Czeskie Ministerstwo Finansów walczy z szarą strefą

Ministerstwo Finansów RCz wprowadziło nowy obowiązek dla przedsiębiorców, który ma zwiększyć ścisłość podatków. Chodzi o tzw. raporty kontrolne na potrzeby VAT (*kontrolní hlášení k DPH*), które będą obowiązywać przedsiębiorców od 1 stycznia 2016 r.

Jednym ze sposobów ujawnienia oszustw będzie parowanie danych otrzymanych w raportach kontrolnych i sprawdzanie, czy nie wystawiono fikcyjnych faktur w celu wyłudzenia zwrotu VAT.

Raporty nie zastępują klasycznych rozliczeń z urzędem skarbowym - stanowią w stosunku do nich dodatkowe zobowiązanie przedstawienia wszystkich otrzymanych i wystawionych faktur. Za niespełnienie tego obowiązku grożą surowe kary.

Wg przedstawicieli czeskiej Generalnej Dyrekcji Finansowej (*Generální finanční ředitelství*), podstawową zaletą wprowadzanego rozwiązania jest umożliwienie organom podatkowym reagowania na oszustwa podatkowe w czasie rzeczywistym. Podobnym instrumentem

posługują się już ich słowaccy odpowiednicy, zachwalając jego skuteczność. Analitycy zwracają jednak uwagę, że wiele firm słowackich musiało zatrudnić, przynajmniej na część etatu, dodatkowych pracowników, aby sprostać nowym wymaganiom.

Wpływy z podatku VAT stanowią najważniejsze źródło przychodów budżetowych. Ich suma wynosi 300 mld CZK (ok. 47 mld PLN) rocznie, tj. więcej niż łączne wpływy z podatków dochodowych. Ocenia się jednak, że także na unikaniu płacenia podatku od wartości dodanej budżet państwa najwięcej traci. Wprowadzenie raportów kontrolnych ma pomóc ograniczyć to zjawisko i zwiększyć wpływy do kasy państwowej o ok. 5-10 mld CZK (tj. ok. 0,8-1,6 mld PLN) rocznie.

XIII. Praca tymczasowa – możliwe zmiany od 2016 r.

Jeśli projekt ustawy o pracy tymczasowej (*Zákon o agenturním zaměstnávání*) przejdzie cały proces legislacyjny, od 2016 r. pracodawca będzie mógł zatrudnić nie więcej niż 15% pracowników tymczasowych (agencyjnych). W projekcie przygotowanym przez czeskie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zastrzono także wymogi, które będą musiały spełnić agencje pracy tymczasowej.

Pracownik tymczasowy to osoba fizyczna zatrudniona i oddelegowana przez agencję pracy tymczasowej na określony czas i do wykonania określonej pracy na rzecz użytkownika. Dla wielu firm ich zatrudnienie stanowi wygodną formę zwiększenia mocy produkcyjnych w okresie wzrostu liczby zamówień lub w okresie urlopowym. Pracownicy agencyjni po krótkim przeszkoleniu wykonują zwykle proste prace, a ich zatrudnienie nie wiąże się z koniecznością dodatkowych wydatków na sprawy kadrowe – te pozostają w gestii agencji pracy tymczasowej. To właśnie z agencją pracownik ma zawartą umowę, a ta z kolei uzgadnia z zatrudniającym kwestie przydzielenia zadań do wykonania na okres kilku tygodni lub miesięcy.

Czeskie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej dostrzegło jednak, że opisana powyżej forma zatrudnienia bywa wykorzystywana również w sytuacjach, w których prace powinni wykonywać stali pracownicy. Stąd propozycja ograniczenia udziału pracowników tymczasowych (z karami za przekroczenie ustalonego limitu w wysokości do 1 mln CZK, tj. ok. 156 tys. PLN), a także wprowadzenia obowiązku uiszczania przez agencje pracy tymczasowej kaucji na kwotę 0,5 mln CZK. Wg proponowanych regulacji okres tymczasowego zatrudnienia będzie mógł jednorazowo trwać maksymalnie 3 lata i być odnawiany nie więcej niż dwukrotnie, tak samo jak w przypadku pracowników zatrudnionych na podstawie umów o pracę (obecnie pracownicy tymczasowi wyłączeni są spod tych przepisów).

XIV. Sukces marki Skoda w Polsce

Dane dotyczące rejestracji nowych samochodów w Polsce w I połowie br. pokazują, że zdecydowanie najpopularniejszą marką była w tym okresie czeska Skoda, która prowadzi w zestawieniu nieprzerwanie od 2009 r.

W I połowie br. Skoda sprzedała w Polsce prawie 23,7 tys. aut (o ponad 6 tys. wyprzedzając drugą na liście Toyotę), z czego ponad 7,3 tys. przypadło na model Octavia, 5,9 tys. na Fabię oraz 5,2 tys. na Rapid. Na dalszych miejscach znalazły się modele Superb (2,2 tys.), Citigo (1,3 tys.), Roomster i Yeti (po ok. 0,8 tys.).

Czeska firma od 2008 r. odnotowuje stały, stopniowy wzrost swojego udziału na polskim rynku – do 13,3% w ub.r. i 13,4% w I połowie br. Polski rynek jest dla koncernu czwartym najważniejszym rynkiem w UE, a jego znaczenie zapewne zwiększy się wraz z jego prognozowanym wzrostem: o ile w ub.r. sprzedano w Polsce łącznie 325 tys. nowych aut, to dane szacunkowe na cały rok obecny mówią już o 340 tys.

Pozycję marki Skoda powinno umocnić przeniesienie do Polski produkcji nowej generacji modelu Roomster, który od przyszłego roku będzie montowany w poznańskiej fabryce Volkswagena, wspólnie z VW Caddy.

Zważywszy specyfikę polskiego rynku (liczba sprowadzanych z zachodniej Europy aut używanych ponad dwukrotnie przewyższa sprzedaż nowych), w sprzedaży wszystkich większych marek istotną rolę odgrywają zamówienia od klientów instytucjonalnych i przedsiębiorstw – w przypadku Skody ich udział wynosi 65% (wg danych za 2014 r.). Przykładem sukcesu w tym obszarze może być niedawne zamówienie od policji polskiej na 100 samochodów modelu Yeti, które zostaną oddane do użytku z końcem października br.

Z kolei typowym odbiorcą indywidualnym aut czeskiej marki jest mężczyzna w wieku ponad 50 lat, należący do kategorii tzw. białych kołnierzyków i mieszkający w mieście średniej wielkości.

Modele Skody oferuje w Polsce 83 sprzedawców, stosunkowo równomiernie rozmieszczonych po całym kraju. Zróżnicowanie regionalne polega na tym, że modele oferowane w nieco zamożniejszej, zachodniej części Polski, mają zwykle bardziej luksusowe wyposażenie, a te dostępne w okolicy granicy południowej części mają - potrzebny na terenach górzystych - napęd na cztery koła. Na auta z silnikiem benzynowym przypadło w ub.r. 65% sprzedaży. Wersję kombi Polacy najczęściej wybierają w przypadku modeli Superb (66%) i Octavia (57%).

Warto dodać, że Skoda tym samym nawiązuje do okresów swoich największych sukcesów na polskim rynku: w II połowie lat 30. ub. stulecia, Polska była największym zagranicznym odbiorcą modelu Popular, zaś w latach 80. (rekordowy był zwłaszcza rok 1982 r.) kilkakrotnie znalazła się na czele listy zagranicznych odbiorców fabryki w Mladá Boleslav.

XV. Zaostrzenie wymogów dla sieci handlowych

Kluczowe komisje Izby Poselskiej poparły nowelizację ustawy o znaczącej pozycji rynkowej (*zákon o významné tržní síle*). Poparcie większości sił politycznych - z rządem premiera B. Sobotki na czele – sprawia, że cały proces legislacyjny uda się zakończyć najprawdopodobniej jeszcze w br.

Dyskusje w tej sprawie trwały od 1,5 roku. Celem nowelizacji jest **zaostrzenie i doprecyzowanie zawartych w ustawie wymogów postawionych sieciom handlowym,**

takich jak np. zakaz zwrotu niesprzedanych towarów tuż przed wygaśnięciem okresu ich przydatności do spożycia czy obowiązek zapłaty dostawcom za towar w ciągu 30 dni. Choć np. ta ostatnia kwestia jest już ujęta w obowiązującej wersji ustawy, to brak szczegółowych przepisów sprawiał, że sieci handlowe łatwo mogły ją omijać. Świadczy o tym fakt, że w ciągu 5 lat obowiązywania ustawy, czeski odpowiednik UOKiK (*Úřad pro ochranu hospodářské soutěže; UOHS*) nałożył tylko dwie kary z tego tytułu.

Zmiany najbardziej dotkną **sprzedawców artykułów spożywczych z obrotami powyżej 5 mld CZK** (tj. ok. 783 mln PLN), a więc w praktyce przede wszystkim sieci handlowych, kontrolujących obecnie 65% rynku. Krytycy nowelizacji zwracają uwagę, że także niektórzy wielcy producenci mogą nadużywać swojej pozycji na rynku w stosunku do mniejszych sprzedawców, tym niemniej UOHS nie zauważył w praktyce takich tendencji i ocenia taką sytuację jako czysto hipotetyczną.

Sieci handlowe twierdzą, że nowe przepisy **mogą doprowadzić do wzrostu cen artykułów spożywczych**. Przewidziane w nowej ustawie kary są wysokie (do 10% rocznych obrotów lub do 10 mln CZK – ok. 1,5 mln PLN), a przepisy zakazują ich przenoszenia na dostawców, stąd sieci handlowe mogą dążyć do rekompensaty ew. strat, podnosząc ceny oferowanych produktów. Czeska izba producentów żywności jest jednak zdania, że marże sieci są i tak dostatecznie wysokie, a samo przyjęcie pierwszej wersji ustawy w 2010 r. nie spowodowało – mimo zgłaszanych obaw – zauważalnych zmian w cenach.

Kolejnym argumentem zgłaszanym w dyskusji nt. nowelizacji, jest jej możliwy wpływ na zmianę źródeł zaopatrzenia sieci: np. wg przedstawicieli opozycyjnej partii ODS, nowa ustawa stanie się **barierą dla rodzimych dostawców**, a wielcy sprzedawcy ominą zawarte w niej przepisy poprzez zakupy towarów za granicą. Choć zauważalnie rośnie udział klientów preferujących artykuły żywnościowe czeskiego pochodzenia, dla większości konsumentów najważniejszą rolę wciąż odgrywa cena. Stąd – choć takie sieci jak Kaufland czy Penny Market opierają swoje strategie marketingowe na promocji czeskich produktów – sprzedawcy będą starali się zapewne dotrzeć przede wszystkim do największej grupy potencjalnych klientów.

XVI. Duża inwestycja grupy Unipetrol

Czeska grupa petrochemiczna Unipetrol - kontrolowana przez PKN Orlen - ogłosiła plany rozbudowy zakładów chemicznych Chempark w miejscowości Litvinov w regionie usteckim. W budowę zakładu produkcji polietylenu Unipetrol zamierza zainwestować 8,5 mld CZK (tj. ok. 1,32 mld PLN), co będzie historycznie największą inwestycją w czeskim sektorze paliwowym.

Dotąd polski właściciel firmy był częstym obiektem krytyki ze względu na niewielką aktywność inwestycyjną Czechach. Obecnie firma ogłosiła, że inwestycja w litwinowskich zakładach jest częścią szerszej strategii, w ramach której koncern ma zrealizować w latach 2013-17 inwestycje na łączną kwotę 19 mld CZK (ok. 2,95 mld PLN).

Planowana inwestycja pozwoli zastąpić, eksploatowany już od 40 lat, zakład produkcji polietylenu, dając większe możliwości w zakresie przetwórstwa ropy naftowej oraz produkcji innych substancji chemicznych. Chodzi przede wszystkim o typ polietylenu oznaczany jako

HDPE, na który obserwuje się rosnący popyt ze strony przemysłu przetwórczego, budowlanego, służby zdrowia, ale również w produkcji towarów konsumpcyjnych (wytwarza się z niego np. zakrętki do butelek). Kierownictwo Unipetrolu szacuje, że europejski popyt na HDPE wzrośnie do 2030 r. niemal o połowę.

Większość inwestycji zostanie zrealizowana przez włoską firmę budowlaną Technip, z którą władze Unipetrol podpisały 10 września br. umowę w tej sprawie. Prace budowlane mają zostać rozpoczęte w II kwartale przyszłego roku, a całość inwestycji zostanie oddana do użytku w połowie 2018 roku.

XVII. Czeskie firmy w zestawieniu Central Europe TOP 500

79 przedsiębiorstw z Republiki Czeskiej o łącznych przychodach 112,6 mld EUR znalazło się w zestawieniu 500 największych firm regionu Europy Środkowej i Wschodniej. Oznacza to powtórzenie wyniku z ub.r. w odniesieniu do liczby firm, natomiast spadek o 3,7% w odniesieniu do przychodów.

Analitycy są zdania, że widoczny w rankingu spadek przychodów największych czeskich firm potwierdza, iż nabierają one dynamiki wolniej niż pozostałe firmy w regionie. Trudny czas kryzysu pokazał, że znaczna liczba czeskich firm potrafiła dostosować się do nowych wyzwań dzięki obniżaniu nakładów. Teraz – twierdzą eksperci – firmy te powinny postawić na inwestycje w nowoczesne technologie, np. dla szukania nowych kanałów sprzedaży.

Piąty rok z rzędu najwyżej notowanym czeskim przedsiębiorstwem była spółka Skoda Auto, plasująca się na 3. pozycji (podobnie jak przed rokiem) i mogąca pochwalić się wzrostem przychodów o 16,1%. W pierwszej „10” zestawienia znalazł się jeszcze koncern energetyczny CEZ (8. miejsce, spadek przychodów o 12,6%). Łącznie do pierwszej „100” dostało się 18 czeskich firm, w tym koncern Unipetrol (na 23. miejscu; wzrost przychodów o 18,1%), którego większościowym udziałowcem jest PKN Orlen (liderujący zresztą w całym rankingu) oraz koncern energetyczny EPH (34. pozycja, przy wzroście przychodów o 15,0%), właściciel m.in. polskiej kopalni Silesia. Największe awanse wśród firm zarejestrowanych w RCz odnotowała spółka Porsche CR, importer samochodów, spółka GECO działająca w branży tytoniowej oraz firma budowlana Eurovia CS.

Miejsce w br.; w nawiasie pozycja w r.ub.	Nazwa firmy	Sektor	Przychody ze sprzedaży (za rok 2014 r.; w mln EUR)	Zmiana przychodów r/r (tj. 2013-2014; w %)
3. (3.)	Skoda Auto	samochodowy	10,9	16,1
8. (6.)	CEZ	energetyczny	7,3	-12,6
12. (17.)	Agrofert	przetwórczy	6,1	3,9
15. (12.)	RWE Supply & Trading CZ	energetyczny	5,3	-23,4
23. (31.)	Unipetrol	paliwowy	4,5	18,1
25. (33.)	Foxconn CZ	ICT	4,3	16,3
31. (32.)	Hyundai Motor	samochodowy	3,9	3,2
34. (38.)	EPH	energetyczny	3,7	15,0
37. (36.)	Alpiq Energy	energetyczny	3,3	-3,4
52. (50.)	CEPRO	paliwowy	2,6	-8,3

56. (82.)	EP Energy	energetyczny	2,4	28,2
69. (75.)	Continental Barum	samochodowy	2,0	-2,8
75. (86.)	Kaufland CR	handel detaliczny	2,0	0,0
77. (87.)	Eni CR	paliwowy	1,8	-0,1
82. (80.)	Moravia Steel	przetwórczy	1,8	-7,2
84. (93.)	Trinecke zelezarny	przetwórczy	1,7	0,0
94. (97.)	Tesco Stores CR	handel detaliczny	1,6	0,0
96. (83.)	O2 CR	telekomunikacyjny	1,6	-11,8

XVIII. Targi *Travel Meeting Point* w Pradze (20-21 X 2015)

W dniach 20-21 października br. odbędą się w Pradze targi dla specjalistów z branży turystyki **TRAVEL MEETING POINT 2015**. Targi stanowią okazję dla biur i agencji podróży, touroperatorów, przewoźników, hoteli pensjonatów i miejsc turystycznych oraz innych jednostek zajmujących się obsługą ruchu turystycznego do pozyskania nowych informacji z branży i zaoferowania własnych usług i produktów. Organizatorzy zorganizowali bogaty program warsztatów, prezentacji i spotkań biznesowych (B2B), umożliwiających nawiązanie kontaktów zagranicznych i krajowych.

Wydarzenie przeznaczone jest **wyłącznie dla przedstawicieli sektora turystyki** i nie jest dostępne dla publiczności. Wstęp jest bezpłatny dla zarejestrowanych biur i agencji podróży oraz touroperatorów. Cena wstępu dla pozostałych uczestników wynosi 3 tys. CZK + VAT (tj. ok. 134 EUR). Rejestracja rozpoczęła się na początku sierpnia br.

Organizatorzy informują, że nadal istnieje możliwość rezerwacji warsztatu i prezentacji.

Godziny otwarcia: 20-21 października br. (wt.-śr.), godz. 9.00-18.00

Miejsce: PVA EXPO Praha; ul. Beranových 667, 199 00 Praha 9 – Letňany;
<http://pvaexpo.cz/>

Tematyka targów:

1. Biura i agencje podróży
2. Touroperatorzy
3. Miejsca turystyczne
4. Usługi kwaterunkowe i gastronomiczne
5. Usługi transportowe
6. Usługi finansowe i ubezpieczeniowe
7. Turystyka kongresowa i motywacyjna
8. Turystyka i sport, aktywne spędzanie czasu wolnego
9. Media i literatura fachowa, narzędzia promocji turystyki
10. Technologie informacyjne w przemyśle turystycznym
11. Edukacja zawodowa
12. Inne obszary

Prezentacje i warsztaty: W trakcie targów odbędą się warsztaty organizowane m.in. przez Słowację, Chorwację, Węgry oraz Słowenię, jak również liczne prezentacje, np. Sardynii, Dominikany czy Cypru.

Dalsze szczegółowe informacje: <http://travelmeetingpoint.cz/>
[w j. angielskim: <http://travelmeetingpoint.cz/en/>]

Osoba kontaktowa: Mgr. Jana Kočíšková, kierownik wydziału handlu zagranicznego firmy ABF; tel.: +420 225 291 116, faks: +420 225 291 198, tel. kom.: +420 739 003 172; e-mail: kociskova@abf.cz; ABF, a.s., Mimoňská 645, 190 00 Praha 9.

Załącznik nr 1

STRUKTURA TOWAROWA CZESKIEJ WYMIANY HANDLOWEJ W OKRESIE STYCZEŃ-LIPIEC 2015 ROKU
(w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego)
(w mln EUR)

Grupa SITC	WYSZCZEGÓLNIENIE	CZESKI EKSPORT					CZESKI IMPORT					Saldo I - VII 2014	Saldo I - VII 2015
		I - VII 2014		I - VII 2015		Dynamika 2015/2014 w %	I - VII 2014		I - VII 2015		Dynamika 2015/2014 w %		
		Wartość	Udział w %	Wartość	Udział w %		Wartość	Udział w %	Wartość	Udział w %			
	Ogółem w tym:	76 426,5	100,0	81 826,3	100,0	107,1	66 719,4	100,0	72 066,5	100,0	108,0	9 707,0	9 759,8
0	Żywność i zwierzęta żywe	2 675,0	3,5	2 859,4	3,5	106,9	3 275,1	4,9	3 507,0	4,9	107,1	-600,1	-647,5
1	Napoje i tytoń	573,0	0,7	704,3	0,9	122,9	375,5	0,6	470,7	0,7	125,3	197,5	233,6
2	Surowce z wyjątkiem paliw	1 950,9	2,6	1 920,4	2,3	98,4	1 801,6	2,7	1 684,5	2,3	93,5	149,2	235,9
3	Paliwa mineralne i smary	1 970,1	2,6	2 458,3	3,0	124,8	5 681,9	8,5	5 052,8	7,0	88,9	-3 711,8	-2 594,5
4	Tłuszcze roślinne i zwierzęce	233,7	0,3	235,8	0,3	100,9	168,8	0,3	171,3	0,2	101,5	64,9	64,5
5	Chemikalia i wyroby pochodne	5 166,9	6,8	5 252,2	6,4	101,7	7 989,8	12,0	8 292,1	11,5	103,8	-2 822,9	-3 039,9
6	Wyroby przemysłowe rynkowe	13 013,3	17,0	13 403,2	16,4	103,0	12 038,2	18,0	12 767,8	17,7	106,1	975,0	635,3
7	Maszyny i środki transportu	41 942,8	54,9	45 252,6	55,3	107,9	28 407,8	42,6	32 224,9	44,7	113,4	13 535,1	13 027,7
8	Różne wyroby przemysłowe	8 745,6	11,4	9 533,7	11,7	109,0	6 799,8	10,2	7 683,1	10,7	113,0	1 945,8	1 850,7
9	Wyroby pozostałe	155,2	0,2	206,4	0,3	133,0	180,9	0,3	212,4	0,3	117,4	-25,7	-6,0

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny

Załącznik nr 2

STRUKTURA TOWAROWA CZESKO-POLSKIEJ WYMIANY HANDLOWEJ W OKRESIE STYCZEŃ-LIPIEC 2015 ROKU
(w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego)
(w mln EUR)

Grupa SITC	WYSZCZEGÓLNIENIE	CZESKI EKSPORT DO POLSKI					CZESKI IMPORT Z POLSKI					Saldo I - VII 2014	Saldo I - VII 2015
		I - VII 2014		I - VII 2015		Dynamika 2015/2014 w %	I - VII 2014		I - VII 2015		Dynamika 2015/2014 w %		
		Wartość	Udział w %	Wartość	Udział w %		Wartość	Udział w %	Wartość	Udział w %			
	Ogółem w tym:	4 476,5	100,0	4 835,2	100,0	108,0	4 980,4	100,0	5 587,1	100,0	112,2	-503,9	-751,9
0	Żywność i zwierzęta żywe	272,8	6,1	318,9	6,6	116,9	535,8	10,8	600,6	10,7	112,1	-263,0	-281,7
1	Napoje i tytoń	32,5	0,7	36,9	0,8	113,5	47,7	1,0	86,7	1,6	181,8	-15,2	-49,8
2	Surowce z wyjątkiem paliw	189,6	4,2	194,6	4,0	102,7	174,4	3,5	150,4	2,7	86,2	15,2	44,2
3	Paliwa mineralne i smary	178,7	4,0	84,3	1,7	47,2	297,3	6,0	331,5	5,9	111,5	-118,6	-247,2
4	Tłuszcze roślinne i zwierzęce	110,6	2,5	92,6	1,9	83,8	63,9	1,3	76,3	1,4	119,4	46,7	16,3
5	Chemikalia i wyroby pochodne	546,0	12,2	545,8	11,3	100,0	503,2	10,1	494,5	8,9	98,3	42,8	51,3
6	Wyroby przemysłowe rynkowe	1 139,1	25,4	1 287,1	26,6	113,0	1 379,4	27,7	1 579,0	28,3	114,5	-240,2	-291,9
7	Maszyny i środki transportu	1 624,8	36,3	1 782,7	36,9	109,7	1 484,1	29,8	1 691,6	30,3	114,0	140,7	91,2
8	Różne wyroby przemysłowe	374,7	8,4	486,5	10,1	129,8	451,7	9,1	559,9	10,0	124,0	-77,0	-73,4
9	Wyroby pozostałe	7,8	0,2	5,6	0,1	72,0	43,0	0,9	16,6	0,3	38,6	-35,2	-11,0

Źródło: Czeski Urząd Statystyczny